

Список використаних джерел

1. Гуменний, О.Г. Поширеність хронічних асоційованих субклінічних ендометритів в стадах молочних порід промислових ферм /О.Г. Гуменний, С.О. Сідашова, В.С. Стриженюк// Міжнар. наук.-практич. конф. «Актуальні проблеми епізоотології та заразних хвороб тварин», присвяч. 80-річчю від дня народження проф. Атамася В.Я.: тези. – Одеса, 24-26.10.2019 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osau.edu.ua/uk/kontakti>
2. Гуменний, О. Г. Сезонная динамика распространения хронических эндометритов среди поголовья коров разных регионов Украины /О. Г. Гуменний, С. А. Сидашова// Програма доповідей Междунар. наук.-практ. форуму «Інтеграція аграрної освіти, науки і виробництва – запорука інноваційного розвитку АПК», 17-19.10.2019. – МНАУ, Миколаїв. – С. 25.
3. Давиденко В.М., Мельник В.О., Журавель М.П. Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин. Термінологічний словник. Миколаїв, 2013. 74 с.
4. Організація тренінгу з діагностики стану яєчників корів і телиць за трансплантації ембріонів /С. О. Сідашова, О. В. Щербак. С. І. Ковтун, П. А. Троцький. – Чубинське, 2019. – 32 с.
5. Functional asymmetry in cattle ovaries and donor-recipients embryo. / L. Roman, S. Sidashova, O. Danchuk, I. Popova, A. Levchenko, V. Chomyi, O. Bobritska, B. Gutyi// Ukrainian journal of Ecology. - 2020. - № 10(3). – P.139-146.

МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ГЛОБАЛЬНА ПАРАЗИТОЛОГІЯ» СТУДЕНТАМ ФАКУЛЬТЕТУ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 211-ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА У КОНСТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Прус М.П., д. вет. н., професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Панікар І.І., д. вет. н., професор
ORCID iD: 0000-0002-4695-9079
E-mail: vetmed2010@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

У Законі України «Про вищу освіту» вказується: «вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, здобутих у закладі вищої освіти у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією».

І ще у цьому ж документі визначено: «результати навчання - знання, уміння, навички, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти

та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми».

Закон України «Про ветеринарну медицину» ототожнює вимоги щодо підготовки фахівців ветеринарної медицини із нормативами Закону України «Про вищу освіту».

Тому, виходячи із означених вимог вищенаведених законів, наказом Міністерства освіти і науки України від 21 квітня 2021 р. № 444 затверджена «Програма єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Ветеринарна медицина» на другому (магістерському) рівні вищої освіти». У даному документі вказується: «Єдиний державний кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Ветеринарна медицина» на другому (магістерському) рівні вищої освіти (далі – ЄДКІ) є обов'язковим компонентом атестації здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Ветеринарна медицина».

Метою ЄДКІ є оцінювання готовності випускника закладу вищої освіти самостійно здійснювати професійну діяльність лікаря ветеринарної медицини шляхом встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту».

У 2022 році відбулась пілотна апробація складання ЄДКІ випускниками факультетів ветеринарної медицини України, а у 2023 році відбувся перший випуск фахівців ветеринарної медицини за результатами складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту. І, безумовно, для випускників це було серйозним випробуванням, не усі змогли його успішно здолати, не дивлячись на те, що прохідний бал був порівняно невисокий. То ж для успішного подолання даного випробування необхідна неабияка підготовка і ми, науково-педагогічні працівники переважно клінічних кафедр, маємо їм у цьому допомогти.

Поділимося деяким досвідом із допомоги випускникам у підготовці до іспиту у систематизуванні отриманих знань із паразитарних хвороб тварин при викладанні дисципліни «Глобальна паразитологія» студентам 6-го курсу у 11 семестрі. За період 10 семестрів студенти уже у достатній мірі опанували усі доклінічні і клінічні дисципліни, склали заліки, іспити і ось тепер наша мета дати їм більш поглибленні знання і як, сказано у «Законі про вищу освіту», навчити випускників систематизувати знання, уміння і практичні навички, прищепити способи мислення як лікаря ветеринарної медицини у правильній постановці діагнозу, призначенні лікувальних засобів, проведенні оздоровчих заходів тощо.

Дисципліна «Глобальна паразитологія» за навчальним планом передбачає 8 лекційних занять і 15 лабораторно-практичних. Курс лекцій якраз і передбачає дати студентам, опираючись на отримані знання із дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», більш глибокі (глобальні) знання із особливостей біології, паразито-хазяїнних відносин збудників паразитарних хвороб і їх хазяїв. Орієнтовні теми лекцій:

«Взаємовідносини тварин і місце паразитів у системі тваринного світу», «Морфологічні і біологічні адаптації тваринних організмів до паразитичного способу існування», «Фізіологія і імунологічні чинники у системі паразит-хазяїн», «Біологічні особливості системи паразит-хазяїн у трематод, цестод, комах, кліщів».

А ось із лабораторно-практичними заняттями дещо перебудувались. Паразитарні хвороби освоюємо не за систематикою збудників, а за видами тварин (жуйні, свині, м'ясоїдні тощо). Це обумовлено тим, що у наступному семестрі студенти переходять до поглибленого вивчення матеріалу за обраними спеціалізаціями. І ось на цих заняттях студенти мають згадати особливості морфології, біології збудників, клінічні прояви хвороб, діагностику, диференційну діагностику, але не за змістом підручника, а на підставі ситуаційних завдань, як наприклад: «у одному із фермерських господарств влітку серед великої рогатої худоби, що випасається на пасовищі, виникло захворювання, що проявлялось слезотечею, світлобоязню, кон'юнктивітами, неспокоєм тварин, зниженням молочної продуктивності. Які попередні діагнози може поставити лікар ветеринарної медицини, що потрібно зробити для підтвердження діагнозу, описати цикл розвитку збудників хвороби». Ми забули про розбір таких ситуацій у формі рольових ігор, як то призначається студент у ролі лікаря-практика, інший у ролі директора регіональної лабораторії ветеринарної медицини, ще інший у ролі лікаря-лаборанта. І тут студенти згадують не лише паразитарні хвороби, а й інфекційні, незаразні з метою правильної постановки діагнозу і призначення лікувально-профілактичних заходів. Для діагностики паразитарних хвороб потрібна ще й зорова пам'ять, тому до опису ситуаційних завдань включаємо рисунки збудників, їх яєць, личинок тощо.

Таким чином, для викладання клінічних дисциплін студентам випускного курсу, з метою систематизування набутих знань і у підготовці до складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту, слід залучати досвідчених науково-педагогічних працівників кафедр, а студентам слід наполегливо працювати, щоб отримати омріяний диплом лікаря ветеринарної медицини.

Список використаних джерел

1. Закон України Про вищу освіту. Відомості Верховної ради, 2014, №37-38.
2. Закон України Про ветеринарну медицину. Відомості Верховної ради, 1992, №36.
3. Програма єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності «Ветеринарна медицина» на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 квітня 2021 р., № 444.
4. Глобальна паразитологія: Підручник / Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П., Євстаф'єва В.О., Галат М.В.; за ред. В.Ф. Галата. Київ.: ДІА, 2014. 568 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин / Галат В.Ф., Березовський А.В., Сорока Н.М., Прус М.П., Євстаф'єва В.О., Галат М.В.; Підручник / за ред. проф. Галата В.Ф. Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2012. 338 с.

УДК 636.8.09: 616.2:615.3

АЛЬТЕРНАТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПРИ ЛІКУВАННІ РЕСПІРАТОРИНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ КОТІВ

Рубан В. О., аспірант

ORCID iD: 0000-0001-9184-4695

E-mail: avirthebest@gmail.com

Северин Р. В., кандидат ветеринарних наук, доцент

ORCID iD: 0000-0003-2217-8582

E-mail: raisa.severin2018@gmail.com

Гонтарь А. М., кандидат ветеринарних наук, доцент

ORCID iD: 0000-0001-7148-5226

E-mail: hontar.alla@gmail.com

Глущенко Я. В., аспірант

ORCID iD: 0000-0003-0504-8663

E-mail: yaroslav.val.ua@gmail.com

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Згідно наукової статистики та даними практичної діяльності фахівців ветеринарної медицини у котів фіксується значне зростання інфекційних респіраторних захворювань, які спричинюються каліцивірусами, герпесвірусами, реовірусами, хламідіями, мікоплазмами, бордетелами [1]. При цьому зазначається, що так званий «респіраторний синдром», як правило, спричинюють асоціації вищезгаданих збудників. За відсутності належного лікування захворювання в 30 % випадків може закінчуватися для хворих тварин летально. Не дивлячись на значні наукові напрацювання щодо діагностики та профілактики респіраторних інфекцій хворих котів, актуальними залишаються питання вибору ефективних терапевтичних засобів [3].

Основна стратегія лікування вірусних респіраторних інфекцій котів зводиться до підтримки сил організму; полегшення тяжкості симптомів; профілактики нашарування додаткової вторинної бактеріальної інфекції на ослаблений вірусом організм; підсилення рівня обміну речовин у виснажених тварин та застосування вітамінно-мінеральних комплексів. Такої концепції при виборі лікувальної тактики дотримуються як вітчизняні фахівці, так і закордонні колеги [5]. Вибір терапевтичного підходу вимагає